

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ И
КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
вх.№ 453-18-22
Дата 20 / 11 2017 г.

Относно: Законопроект за платежните услуги и платежните системи, № 702-01-29, внесен от Министерски съвет на 16.10.2017 г.

На свое редовно заседание, проведено на 15 ноември 2017 г., Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове разгледа законопроект за платежните услуги и платежните системи, № 702-01-29, внесен от Министерски съвет на 16.10.2017 г. Законопроектът беше представен от г-жа Нина Стоянова, подуправител, ръководител на управление „Банково“ и управление „Фискални услуги“, и член на Управителния съвет на Българската народна банка, г-н Михаил Димов, директор на дирекция „Платежен надзор“ към Българската народна банка, г-жа Диана Ганчева, началник на отдел в дирекция „Платежен надзор“ към Българската народна банка, г-н Пламен Ранджев, началник на отдел в дирекция „Платежен надзор“ към Българската народна банка, г-жа Цветанка Михайлова, директор на дирекция „Регулация на финансовите пазари“ към Министерството на финансите, г-жа Елена Петрова, държавен експерт в дирекция „Регулация на финансовите пазари“ към Министерството на финансите и г-жа Христина Пеновичева, държавен експерт в дирекция „Регулация на финансовите пазари“ към Министерството на финансите.

- I. Предложеният проект на нов Закон за платежните услуги и платежните системи има за цел да въведе в българското законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 година за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/EO, 2009/110/EO и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/EO. До момента чрез действащия Закон за платежните услуги и платежните системи са въведени изискванията на Директива 2007/64/EO на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 97/7/EO, 2002/65/EO, 2005/60/EO и 2006/48/EO и за отмяна на Директива 97/5/EO. Важно е да се отбележи, че новата Директива (ЕС) 2015/2366 отменя досега действащата Директива 2007/64/EO, считано от 13 януари 2018 г. Според мотивите на вносителя, законопроектът предвижда създаването на условия за по-ефективен надзор от Българската народна банка по отношение на платежните картови схеми със седалище в Република България и по отношение на платежните институции и дружества за електронни пари на територията на Република България чрез представител.
- II. Разпоредбите на Директива (ЕС) 2015/2366 най-общо обхващат следните промени в нормативната уредба за платежни услуги: допълване на правната рамка на изключените от

обхвата на закона услуги; въвеждане на нови видове платежни услуги и регулиране на дейността на доставчиците, които ги предлагат; въвеждане на допълнителни изисквания при лицензиране на платежни институции, съответно дружества за електронни пари, въвеждане на изискване за регистрация на новия вид доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка и др. Законопроектът предвижда и увеличение и прецизиране на размера на предвидените глоби и имуществени санкции в случай на нарушаване на Регламент (ЕС) № 2015/847, на Регламент (ЕО) № 924/2009, на Регламент (ЕС) № 260/2012 и на Регламент (ЕС) 2015/751. Това има за цел да осигури превантивен и обезпечаващ ефект по отношение спазване на изискванията на Закона за платежните услуги и платежните системи.

- III.** В допълнение, проектът на нов Закон за платежните услуги и платежните системи предвижда, като аналогия на действащия до момента закон, да въведе в българското законодателство изискванията на още няколко директиви: Директива 98/26/EO; Директива 2009/44/EO; Директива 2009/110/EO; Директива 2010/78/ЕС, и Директива 2014/92/ЕС. Проектът на закон също така въвежда допълнителни изисквания към оператор на платежна система с окончателност на сетьлмента по отношение на извършваната от него дейност. Чрез тези изисквания в националното законодателство се включват „Принципи за инфраструктурите на финансовите пазари“ на Международната организация на комисиите по ценни книжа (IOSCO) и Банката за международни разплащания (BIS). Тази хармонизация ще спомогне на БНБ да съдейства за създаването, функционирането на платежните системи, както и за осъществяването на надзор върху тях. Предвиждат се изменения, чрез които се ограничава възможността банка да откаже откриване на платежна сметка за основни операции на потребител. Законопроектът също предвижда определянето на БНБ като национален компетентен орган по прилагането на Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 година относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2008/48/EO и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 по отношение на бенчмарковете за лихвени проценти.
- IV.** Чрез преходните и заключителните разпоредби се предвиждат промени и в ред други закони: Закона за Българската народна банка, Закона за кредитните институции, Закона за гарантиране на влоговете в банките, Закона за административните нарушения и наказания, Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние, Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Закона за защита на потребителите, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за държавния дълг, Закона за банковата несъстоятелност, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране и на Закона за публичните финанси. Според мотивите на вносителя, с оглед на определянето на БНБ като компетентен орган по прилагането на Регламент (ЕС) 2016/1011 в Закона за Българската народна банка са предвидени изрични компетентности на управителния съвет по някои от дейностите на регламента. Измененията в Закона за потребителския кредит и Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители въвеждат понятието „бенчмарк за лихвен процент“, в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/1011. Също така, във връзка със започнал преглед

от страна на Европейската комисия относно транспортиране на Директива 2014/17/EС на Европейския парламент и на Съвета от 4 февруари 2014 година относно договорите за кредити за жилищни недвижими имоти за потребители и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010, се предвижда в приложение № 1 към чл. 29, ал. 2 от Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители да бъде въведена дефиниция на договор за ипотечен кредит с неопределен срок. Измененията в Закона за кредитните институции не са свързани с транспортирането на Директива (ЕС) 2015/2366.

- V. Вносителите посочват също, че проектът на закон няма да доведе до пряко или косвено въздействие върху бюджета на Република България. Важно е да бъде отбелзано обаче, че за съществуващите доставчици на платежни услуги ще възникнат разходи, които са свързани с новите нормативни изисквания, включително произтичащи от регуляторните технически стандарти и насоки към Директива (ЕС) 2015/2366, по отношение на внедряване или доработване на информационни системи; разширена отговорност на доставчиците на платежните услуги при неразширени платежни операции; разширяване обхвата на платежните операции, за които доставчикът на платежни услуги носи отговорност и др.

След като бяха представени мотивите, г-н Кристиан Вигенин, председател на Комисията, заяви, че от предоставената таблица за съответствие се вижда, че изискванията на европейското законодателство са въведени коректно. Той също така отправи препоръка към водещата Комисия по бюджет и финанси внимателно да разгледа промените въведени чрез преходните и заключителните разпоредби, тъй като чрез тях се предвиждат промени в 12 закона.

С оглед на гореизложеното и в резултат на проведеното гласуване, Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове предлага (с 7 гласа „за“) на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроект за платежните услуги и платежните системи, № 702-01-29, внесен от Министерски съвет на 16.10.2017 г.

КРИСТИАН ВИГЕНИН
ПРЕДСЕДАТЕЛ
КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ
ВЪПРОСИ И КОНТРОЛ НА
ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ